

Nošenje medicinskih mask v času zaščitnih ukrepov

Avtorja:

Miha Juvan, dipl. inž. teh. var. (UN), ZVD d.o.o.
Primož Vrbinc, dipl. inž. teh. var. (UN), ZVD d.o.o.

Žal lahko s terena poročamo o tem, da je večina zaposlenih naveličana in kaže vedno večji odpor do doslednega izvajanja zaščitnih ukrepov pred okužbo z virusom SARS-CoV-2. Čas dopustov in posledično manj strogi odzivi posameznih držav, saj želijo podpreti turistično dejavnost, ki je pomemben vir ekonomske stabilnosti, daje posameznikom občutek, kot da se nič ne dogaja, kot da nismo sredi ene najhujših oz. najobsežnejših epidemioloških kriz zgodovine človeštva.

So pa seveda primeri, kjer delodajalci oz. vodje kažejo izjemno zavest in posledično enako zahtevajo od svojih zaposlenih oz. podrejenih. Ponekod gredo celo korak naprej in pripravljajo t. i. epidemiološke načrte, ki so povezani oz. so del načrtov neprekinjenega delovanja podjetja. Tudi širina teh načrtov lahko močno vpliva na pripravljenost podjetja: govorimo predvsem, da imenovana skupina za krizno odzivanje prepoznava trenutne stopnje epidemije v skupnosti in se posledično nanje primerno odziva, tj. z vnaprej pripravljenimi in predvidenimi scenariji, ki uvajajo v rabo ukrepe, s katerimi se zaščiti zaposlene in omili ekonomski udarec podjetja.

Tako opažamo tudi primere zgledne in dobre prakse, ki pa običajno slonijo na nekih izkustvih iz držav, ki jim prvi val epidemije ni prizanesel, tj. običajno v podjetjih, katerih lastniki prihajajo iz teh držav, ali pa v multinacionalnih podjetjih, katerih podružnice so in še vedno javljajo hude težave, vezane na epidemiološko krizo. Se pa ponekod pojavljajo primeri, kjer je zaveza podjetja usmerjena v izvajanje nekaterih ukrepov, vendar se jih vodstvo ne drži oz. jih ne izvaja pravilno ter dosledno. Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu po standardu ISO 45001 govori ravno o tej zahtevi: vodilni kader je vzor svojim zaposlenim in kot tak mora kazati jasno zavezo k varnosti in zdravju pri delu, s čimer se mora kot prvi ravnati skladno z ukrepi za omejevanja prepoznanih tveganj, ki jih je uvedel za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu. Tako trenutno opažamo ogromno primerov, kjer so vsi naveličani epidemije in ukrepi so tam bolj kot ne samo napisani, v resnici pa se ne izvajajo tudi v praksi.

Pomembna zahteva nekaterih inšpekcijskih nadzorov na vrhu prvega vala je bila tudi izvedba usposabljanja zaposlenih za pravilno uporabo medicinskih mask oz. respiratorjev, to pomeni pravilno nameščanje, nošenje, odstranjevanje in odlaganje omenjenih sredstev. Zahteva

je izvirala predvsem iz tega, da zaposleni nimajo znanja, kako pravilno uporabljati medicinske maske oz. respiratorje, zaradi česar pride do načinov nošenja le-teh na nepravilen način oz. na način, ki je lahko celo ogrožajoč za varnost in zdravje teh posameznikov. Zato je izjemno pomembno, da prilagodimo programe usposabljanja in to tematiko vključimo tudi v naša usposabljanja zaposlenih za varno in zdravo delo.

Ne pozabite, medicinske maske so namenjene enkratni uporabi, do največ 2 uri hkrati. Ko jo snamemo, jo je potrebno odložiti v za to namenjen zabojnik. Takšne odpadke se lahko odvaža kot infekcijski odpadke, ni pa nujno. Dovolj je, da vrečo s takšnim odpadkom izoliramo za 72 ur, nato pa jo lahko odvržemo v navaden zabojnik za komunalne odpadke.

Vedno, ko nameščate medicinsko masko oz. jo snemate, pred tem pravilno razkužite roke. Prav tako ne pozabite na razkuževanje rok potem, ko jo odvržete med odpadke.

NOSKI (Podnosnik)

Najpogostejša oblika napačnega nošenja medicinskih mask, do katere običajno prihaja zaradi izgovorov, da posamezniki ne morejo dihati oz. da jim primanjkuje kisika. Izvedli smo test z oksimetrom (naprava, ki spremlja saturacijo kisika v telesu), kjer smo posamezniku pravilno namestili 5 medicinskih mask, eno na drugo. Meritev je pokazala popolnoma normalno raven kisika.

ČELADA

Ponovno ena od pogosto nepravilnih rab, kadar maske »ne uporabljamo«. Kot v primeru bradobrana lahko kontaminiramo notranji del maske, ki ga potem, ko »uporabljamo« masko, namestimo na usta in nos.

BRADOBRAN

Pogosto, kadar maske ne potrebujejo, jo namestijo pod brado, češ bolje tako, kot pa da jo zavržem (enkratna uporaba). Posamezniki se ne zavedajo, da tako, enako kot v prejšnjem primeru, tvegajo svoje zdravje.

ZAGLAVNIK

Funkcijsko podobno kot hranjenje mask na vzratnem ogledalu v osebnih vozilih. Podobno kot že v zgornjih primerih lahko tako kontaminiramo masko.

PRAVILNA UPORABA MASKE IN RESPIRATORJA

Pravilno nameščena medicinska maska oz. respirator mora prekrivati tako nos kot usta. S tem je še vedno izpostavljena

očesna sluznica, zaradi česar nekateri posegajo celo po zaščitnih vizirjih, kar sicer pri nas ni običajna praksa.

PRAVILNA NAMESTITEV ZAŠČITNE MASKE ZA ENKRATNO UPORABO

1.

Najprej si dobro umijemo roke z milom in vodo ali si jih razkužimo.

2.

Masko obrnemo tako, da je vgrajena kovinska žička na vrhu. Pri barvni maski pazimo, da je bela stran obrnjena navznoter.

3.

Zanke zatakujemo za ušesa, vgrajeno kovinsko žico pa pritismo ob nos, da se maska tesno prileže k obrazu.

4.

Masko držimo na nosu, njen spodnji del potegnemo čez brado.

5.

Maska je pravilno nameščena.

Maska je namenjena ENKRATNI uporabi. Zamenjati jo je potrebno po DVEH URAH oziroma POGOSTEJE, če je vlažna. Pravilno nameščena maska mora pokrivati USTA, NOS in BRADO.

PRAVILNA ODSTRANITEV ZAŠČITNE MASKE

1.

Najprej si dobro umijemo roke z milom in vodo ali si jih razkužimo.

2.

Pazimo, da masko primemo samo za ušesne zanke, saj se sicer lahko okužimo.

3.

Masko vstavimo v plastično vrečko, ki jo z vozlom ali elastiko dobro zapremo in jo na varnem mestu hranimo 72 ur.

4.

Vrečko z masko po pretečenih 72 urah odvržemo v koš z mešanimi odpadki.

5.

Ponovno si umijemo oziroma razkužimo roke.

6.

Masko smo varno odstranili z obraza.